

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanova Bolnica Gradiška
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV053-23

Banja Luka, 18.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	5
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
	1. Uvod	10
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	10
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	14
	6. Finansijski izvještaji	15
	6.1. Bilans uspjeha	15
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	15
	6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi.....	18
	6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti	18
	6.1.4. Ostali dobici i gubici.....	18
	6.1.5. Neto dobit i gubitak perioda	19
	6.2. Bilans stanja.....	19
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	19
	6.2.2. Bilansna pasiva	22
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	26
	6.3. Novčani tokovi.....	27
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	27
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	27
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	27

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2022. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu „Osnov za negativno mišljenje“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška, ne prikazuju istinito i objektivno, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za negativno mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nisu popisani građevinski objekti i zemljište, imovina koja je data u zakup (oprema u vešeraju), kao i mjenice date kao instrument obezbjeđenja kredita i drugi vidovi garancija za uzete kredite. Takođe, Izvještaj o popisu ne sadrži podatke o datumu početka i završetka popisa, o vremenu utrošenom po pojedinim fazama popisa i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1.2. ovog Izvještaja:

Troškovi neproizvodnih usluga su precijenjeni, dok je potcijenjen gubitak ranijih godina u iznosu od 6.880 KM, jer su u okviru troškova neproizvodnih usluga evidentirani troškovi advokatskih usluga iz 2021. godine, što nije u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja i zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27 i 28).

Dugoročna rezervisanja su precijenjena, a prihodi od ukidanja rezervisanja potcijenjeni u iznosu od 108.879 KM, jer na dan bilansa nije izvršeno ukidanje neiskorištenog iznosa rezervisanja, što nije u skladu sa članom 32. stav (11) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Ostali finansijski prihodi su precijenjeni, dok su ostali poslovni prihodi po drugim osnovama potcijenjeni u iznosu od 93.197 KM, jer prihodi od povrata sredstava po osnovu

specijalizacije nemaju karakter finansijskih prihoda, shodno članu 57. stav (1) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.4. ovog Izvještaja:

Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja su precijenjeni, dok su prihodi od donacija potcijenjeni u iznosu od 667.615 KM, jer su prihodi od donacija priznati u okviru prihoda od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, što nije u skladu sa članom 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1.1. i 6.2.1.2. ovog Izvještaja:

Vrijednost građevinskih objekata je precijenjena za iznos od 1.267.018 KM, a investicione nekretnine su potcijenjene u istom iznosu, jer dijelovi poslovnih prostora koji su izdati u zakup nisu iskazani kao investicione nekretnine u skladu sa članom 5. stav (1) i (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 40 – Investicione nekretnine (paragraf 16).

Dugoročni finansijski plasmani su precijenjeni za iznos od 141.315 KM i kratkoročni finansijski plasmani za iznos od 90.976 KM, a potcijenjena su ostala dugoročna potraživanja za iznos od 141.315 KM i potraživanja od drugih lica za plaćene obaveze u njihovo ime za iznos od 90.976 KM, jer zaduženja doktora koji su završili specijalizaciju na teret zdravstvene ustanove, a nisu ispoštovali odredbe ugovora nisu iskazana u skladu sa članom 9. stav (1) i (6) i članom 20. stav (1) i (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostala kratkoročna potraživanja su precijenjena u iznosu od 2.158.074 KM, kao i prihodi od refundacija bolovanja i porodijskog odsustva u iznosu od 226.105 KM, dok je potcijenjen gubitak ranijih godina u iznosu od 1.931.969 KM, jer potraživanja po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odsustva nisu priznata od strane Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske, što nije u skladu sa članom 20. stav (5) i članom 57. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.2. ovog Izvještaja:

Obaveze prema povezanim pravnim licima su precijenjene, dok su ostale dugoročne finansijske obaveze potcijenjene u iznosu od 5.048.610 KM, jer su u okviru obaveza prema povezanim pravnim licima evidentirane obaveze prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, što nije u skladu sa 33. stav (1) i (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostale dugoročne obaveze su potcijenjene u iznosu od 180.000 KM i ostale obaveze iz specifičnih poslova u iznosu od 20.000 KM, dok je pozicija razgraničenih prihoda i primljenih donacija precijenjena u iznosu od 200.000 KM, zbog neevidentiranja obaveze po osnovu realizacije Projekta „Energetske efikasnosti u BiH“, što nije u skladu sa članom 32. i 33. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.3. ovog Izvještaja:

Obaveza za plate i naknade plata su precijenjene, a obaveze po osnovu zatezних kamata i troškova postupka prinudne naplate potcijenjene u iznosu od 793.508 KM, jer su u okviru obaveza za plate i naknade plata evidentirani troškovi postupka prinudne naplate (84.522 KM) i obaveze po osnovu zatezних kamata (708.986 KM), što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. ovog Izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje Bolnice za period 01.01-31.12.2022. godine nisu objelodanjene informacije vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26).

Napomene uz finansijske izvještaje nisu sačinjene u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, kao i odredbama člana 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže dodatne informacije, tekstualni opis za materijalno značajne stavke predstavljene u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, dok informacije o Bilansu tokova gotovine i Izvještaju o promjenama na kapitalu nisu objelodanjene u Napomenama, kao i informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za negativno mišljenje“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka

koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 18.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu „Osnov za negativno mišljenje“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška za 2022. godinu nisu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za negativno mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Bolnica Gradiška je sa 27 izvršilaca zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme, bez saglasnosti Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine.

Bolnica Gradiška zaključila je ugovore o djelu sa 20 izvršilaca za poslove dežurnog ljekara koji predstavljaju redovnu, odnosno osnovnu djelatnost Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Rukovodiocima osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica obračunato je uvećanje plata na njihovu osnovnu platu (do 20% za rukovodioce osnovnih jedinica i 5% za rukovodioce unutrašnjih jedinica), a ne na prosjek njihovih organizacionih jedinica, što nije u skladu sa članom 10. stav (2) tačka 3). i 4). Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Obračun prekovremenog rada zaposlenima vršen je na način da se ostvareni prekovremeni sati na mjesečnom nivou priznaju kao redovan rad uvećan za 35%, što nije u skladu sa članom 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Obračun minulog rada za svaku navršenu godinu radnog staža vršen je na osnovnu platu sa uvećanjima, što nije u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske. Isto tako, obračun naknade za pripravnost i dežurstvo vršen je na osnovnu platu uvećanu za minuli rad, što nije u skladu sa članom 29. i 30. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Jubilarnе nagrade za 30 godina rada kod poslodavca u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Bolnica Gradiška su isplaćene u pojedinačnom iznosu od 1.000 KM, što nije u skladu sa članom 24. stav (1) tačka 4) alineja 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

Javna zdravstvena ustanova Bolnica Gradiška je isplaćivala naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla u visini od 80% dnevne karte u jednom pravcu po

dolasku zaposlenog, što nije u skladu sa članom 24. stav (1) tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

Isplata akontacija za službeni put u inostranstvo vršena je na osnovu naloga za službeni put bez rješenja o odobravanju službenog puta u inostranstvo, nalozi za službeni put su neadekvatno popunjeni u dijelu koji se odnosi na vrijeme provedeno na službenom putu, nisu priložene kursne liste kod obračuna putnih troškova kod službenih putovanja u inostranstvo, priznavanje troškova upotrebe privatnog vozila u službene svrhe nije dokumentovano. Prethodno navedeno nije u skladu sa članom XV tačka 2., članom XVI i članom XVII tačka 1. Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Za nabavku iznajmljivanja računovodstvenog informacionog sistema provedenu putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, kao i za dio postupaka provedenih putem direktnog sporazuma ugovorni organ nije dostavljao izvještaje Agenciji za javne nabavke o provedenom postupku, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama. Isto tako, nabavka kiseonika u vrijednosti od 213.627 KM izvršena je bez provođenja postupka javne nabavke i zaključenog ugovora o javnoj nabavci, što nije u skladu sa članom 6. Zakona.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška.

Banja Luka, 18.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se:

- 1) godišnji popis imovine i obaveza obavlja u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) računovodstvenim politikama definišu procedure upravljanja zalihama lijekova, medicinskog, sanitetskog i ostalog materijala, kako je propisano odredbama člana 12. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 2 – Zalihe (paragraf 10 i 11),
- 3) Pravilnikom o računovodstvenim politikama definiše model odmjeravanja sredstava nakon početnog priznavanja, kako je definisano MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 29),
- 4) rashodi priznaju u periodu nastanka poslovnog događaja, shodno zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27 i 28),
- 5) ostali poslovni prihodi i prihodi od donacija klasifikuju u skladu sa članom 57. stav (1), (4) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i odredbama MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državnih pomoći,
- 6) građevinski objekti izdati u zakup klasifikuju kao investicione nekretnine u skladu sa članom 5. stav (1), (4) i (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 40 – Investicione nekretnine (paragraf 16),
- 7) ostala kratkoročna potraživanja i ostali prihodi po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odsustva priznavaju u skladu sa članom 20. stav (5) i članom 57. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 8) ostala dugoročna potraživanja i kratkoročna potraživanja od drugih lica za plaćene obaveze u njihovo ime klasifikuju u skladu sa članom 9. stav (1) i (6) i članom 20. stav (1) i (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 9) ostale dugoročne obaveze evidentiraju, a dugoročni krediti u zemlji klasifikuju u skladu sa članom 33. stav (1), (5) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 10) obaveze po osnovu zateznih kamata i troškova postupka prinudne naplate evidentiraju u skladu sa članom 37. i 40. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 11) pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazuju u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 12) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije vezano za stalnost poslovanja i informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama kao i informacije definisane zahtjevima člana 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se:

- 1) za prijem izvršilaca pribavlja saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, kako je definisano Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine,
- 2) ugovori o djelu zaključuju za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu,
- 3) vrši kontrola knjigovodstvenih isprava kako je propisano članom 9. stav (3) i (4) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 4) isplata akontacija za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i podnošenje na obračun naloga za službeni put vrši u skladu sa odredbama Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 5) nabavke roba i usluga vrše uz provođenje postupaka javnih nabavki i da se izvještaji o provedenim postupcima dostavljaju Agenciji za javne nabavke, kako je propisano članom 6. i 75. navedenog Zakona,
- 6) za Program rada i finansijski plan, kao i za Izvještaj o poslovanju pribavlja saglasnost osnivača kako je propisano članom 19. stav (1), tačka 1) i 3) i stav (2) Zakona o sistemu javnih službi,
- 7) obrasci finansijskih izvještaja popunjavaju unošenjem podataka na osnovu stanja odgovarajućih konta u glavnoj knjizi, kako je propisano članom 6. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 8) obračun plata i naknada vrši u skladu sa članom 10., 29. i 30. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- 9) isplate jubilarnih nagrada i naknada troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla vrše u skladu sa članom 24. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o radu, član 204-208,
- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- Pravilnik o uslovima i načinu obavještanja, obračunavanju i uplati doprinosa,
- Pravilnik o osnovama standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- Pravilnik o osnovama za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini,
- Pravilnik o zaštiti prava osiguranih lica,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem,
- Odluka o participaciji,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Bolnica Gradiška (u daljem tekstu: Bolnica) je osnovana Odlukom Vlade Republike Srpske od 20.06.1994. godine i Odlukom Vlade Republike Srpske od 16.08.2012. godine o usklađivanju akta o osnivanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/94 i 52/12) radi obavljanja zdravstvene djelatnosti kao društvene djelatnosti od posebnog interesa. Djelokrug rada Bolnice je obavljanje dijagnostičkog, ambulantnog i stacionarnog liječenja pacijenata za nivo sekundarne zdravstvene zaštite.

Obavljanje djelatnosti, organizacija, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad Bolnice definisani su Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09, 44/15 i 57/2), Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16, 94/19 i 37/22) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/07, 109/12 i 44/16).

Bolnica sa svojom djelatnošću, prema Mreži zdravstvenih ustanova Republike Srpske, pokriva opštine Gradiška, Srbac i Kozarska Dubica, odnosno provodi sekundarnu i djelimično tercijarnu zdravstvenu zaštitu za oko 105.000 stanovnika.

Bolnica je zdravstvena ustanova drugog nivoa u kategorizaciji bolnica i ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u sudski registar kod nadležnog suda. Bolnica posluje sredstvima u državnoj svojini i samostalno istupa u pravnom prometu u svoje ime i za svoj račun sa potpunom odgovornošću.

Organi Bolnice su direktor i Upravni odbor koje imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske, a njihove nadležnosti uređene su Statutom Bolnice.

Bolnica se finansira od strane Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u skladu sa potpisanim Ugovorom o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga osiguranim licima u 2022. godini, budžeta osnivača, donacijama i iz drugih izvora.

Finansijsko poslovanje Bolnice se obavlja preko poslovnih računa otvorenih kod poslovnih banaka.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Bolnice.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Bolnice je utvrđena djelatnost, nadležnost i upravljanje, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, utvrđena unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta i druga pitanja značajna za rad Bolnice.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Bolnice iz 2020. godine utvrđena je unutrašnja organizacija, organizacione jedinice i njihov djelokrug, radna mjesta i druga pitanja značajna za rad ustanove.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Bolnice pravilnikom je sistematizovano 198 radnih mjesta sa 414 izvršilaca. Na dan 31.12.2022. godine u Bolnici je angažovano 386 izvršilaca (296 medicinskih i 90 nemedicinskih radnika), od čega 346 na neodređeno vrijeme i 40

izvršilaca na određeno vrijeme.

Bolnica je sa 27 izvršilaca zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme, bez saglasnosti Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine.

Bolnica je zaključila ugovore o djelu sa 20 izvršilaca za poslove dežurnog ljekara koji predstavljaju redovnu, odnosno osnovnu djelatnost Javne zdravstvene ustanove Bolnica Gradiška, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21).

U postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, direktor je imenovao lice koje je odgovorno za finansijsko upravljanje i kontrolu. U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole (Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Bolnica je sačinila godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Međutim, nije uspostavljena knjiga poslovnih procesa, nisu identifikovani i procijenjeni rizici kao i druge zahtjevane aktivnosti u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru (Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole (Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17).

U skladu sa članom 19. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u okviru Uprave Bolnice organizovana je Jedinica za internu reviziju sa dva izvršioca i to rukovodiocem jedinice za internu reviziju i internim revizorom. U toku 2022. godine interni revizor je proveo tri interna pregleda.

Knjigovodstvene isprave nisu potpisane od lica koja su odgovorna da svojim potpisom na knjigovodstvenoj ispravi potvrđuju da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi. Takođe, odgovorno lice nije svojim potpisom na knjigovodstvenim ispravama potvrdilo ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave prije unosa knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) i (4) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20).

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice od 06.12.2010. godine nisu definisane računovodstvene politike za odmjeravanje, priznavanje i objelodanjivanje pozicija stalnih sredstava i tekućih sredstava. Nisu propisane procedure upravljanja zalihama lijekova, medicinskog, sanitetskog i ostalog materijala, kako je definisano odredbama člana 12. Pravilnika o kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 2 – Zalihe (paragraf 10 i 11). Takođe, Pravilnikom o računovodstvenim politikama nije definisan model odmjeravanja sredstava nakon početnog priznavanja, kako je definisano MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 29).

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer nisu popisani građevinski objekti i zemljište, imovina koja je data u zakup (oprema u vešeraju), mjenice date kao instrument obezbjeđenja kredita i drugi vidovi garancija za uzete kredite, što nije u skladu sa članom 4. stav (1), tačka 1) i 2) Pravilnika. Takođe, Izvještaj o popisu ne sadrži podatke o datumu početka i završetka popisa, kao i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačke (1., 3. i 4.) Pravilnika.

Obračun plata i ostalih primanja zaposlenim u Bolnici nije u potpunosti vršen u skladu sa odredbama zakonske regulative, jer je:

- rukovodiocima osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica obračunato je uvećanje plata na njihovu osnovnu platu (do 20% za rukovodioce osnovnih jedinica i 5% za rukovodioce unutrašnjih jedinica), što nije u skladu sa članom 10. stav (2) tačka 3). i 4). Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 49/21, 119/21 i 68/22), kojim je propisano da se plata rukovodiocima osnovnih jedinica u navedenom postotku uvećava na osnovicu prosječne plate radnika sa visokom stručnom spremom te organizacione jedinice, a rukovodiocima unutrašnjih organizacionih jedinica na osnovnu platu te organizacione jedinice,
- obračun prekovremenog rada zaposlenima vršen je na način da se ostvareni prekovremeni sati na mjesečnom nivou priznaju kao redovan rad uvećan za 35%, što nije u skladu sa članom 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, kojim je propisano da se prekovremeni rad preračunava tromjesečno u slobodne dane i sate,
- obračun minulog rada za svaku navršenu godinu radnog staža vršen je na platu koju je činila osnovna plata i sva uvećanja osnovne plate po raznim osnovama, što nije u skladu sa članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, i
- obračun naknade za pripravnost i za dežurstvo vršen je na osnovnu platu uvećanu za minuli rad, što nije u skladu sa članom 29. i 30. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Jubilarnе nagrade za 30 godina rada kod poslodavca u Bolnici su isplaćene u pojedinačnom iznosu od 1.000 KM, što nije u skladu sa članom 24. stav (1), tačka 4) alineja 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 02/22), kojim je propisano da poslodavac zaposlenima isplaćuje jubilarnu nagradu za 30 godina radnog staža kod poslodavca u visini dvije prosječne mjesečne neto plate u djelatnosti zdravstvene zaštite.

Bolnica je isplaćivala naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla u visini od 80% dnevne karte u jednom pravcu po dolasku zaposlenog, što nije u skladu sa članom 24. stav (1), tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, kojim je propisano da poslodavac zaposlenima isplaćuje naknadu troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju na teritoriji jedinice lokalne samouprave (grad, opština), na kojoj se nalazi zdravstvena ustanova, ukoliko prevoz nije organizovan od strane poslodavca.

Isplata akontacija za službeni put u inostranstvo vršena je na osnovu naloga za službeni put bez rješenja o odobravanju službenog puta u inostranstvo, nalozi za službeni put nisu popunjeni u dijelu koji se odnosi na vrijeme provedeno na službenom putu, nisu priložene kursne liste kod obračuna putnih troškova kod službenih putovanja u inostranstvo, priznavanje troškova upotrebe privatnog vozila u službene svrhe nije dokumentovano. Prethodno navedeno nije u skladu sa članom XV tačka 2., članom XVI i članom XVII tačka 1. Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21).

Shodno gore navedenom, kao i u većini tačaka ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se:

- ***za prijem izvršilaca pribavi saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, kako je definisano Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine,***

- **ugovori o djelu zaključuju za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu,**
- **godišnji popis imovine i obaveza u potpunosti obavlja u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,**
- **računovodstvenim politikama definišu procedure upravljanja zalihama lijekova, medicinskog, sanitetskog i ostalog materijala, kako je propisano odredbama člana 12. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 2 – Zalihe (paragraf 10 i 11),**
- **Pravilnikom o računovodstvenim politikama definiše model odmjeravanja sredstava nakon početnog priznavanja, kako je definisano MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 29),**
- **vrši kontrola knjigovodstvenih isprava kako je propisano članom 9. stav (3) i (4) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **obračun plata i naknada vrši u skladu sa članom 10., 29. i 30. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,**
- **isplate jubilarnih nagrada i naknada troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla vrše u skladu sa članom 24. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva,**
- **isplata akontacija za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i podnošenje na obračun naloga za službeni put vrši u skladu sa odredbama Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki roba i usluga za 2022. godinu (sa dvije izmjene i dopune) planirano je 178 postupka nabavki ukupne vrijednosti 11.568.814 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: bez PDV-a), od čega za nabavku roba (9.627.634 KM), usluga (457.310 KM) i radova (1.483.870 KM).

Navedenim planom predviđeno je provođenje 108 direktnih sporazuma u vrijednosti od 399.460 KM, 38 konkurentska zahtjeva (860.320 KM), jedan postupak iz Aneksa 2 dio B (24.000 KM), 25 otvorenih postupaka (9.918.034 KM) i sedam pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (367.000 KM).

Prema Izvještaju o izvršenim javnim nabavkama u 2022. godini Bolnica je provela 126 postupka javnih nabavki, ukupne ugovorene vrijednosti od 5.233.146 KM bez PDV-a, odnosno 45% u odnosu na planiranu vrijednost. Provedeno je 85 direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti 262.199 KM bez PDV-a, 21 konkurentski zahtjev (331.116 KM), 18 otvorenih postupaka (4.616.947 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (9.899 KM) i jedan postupak nabavke usluga iz Aneksa 2 dio B (12.985 KM). Najveći iznos nabavke se odnosi na nabavku aparata za kompjuterizovanu tomografiju sa dodatnom dijagnostičkom radnom stanicom i injektorom ukupne vrijednosti 1.100.000 KM bez PDV-a.

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćeno je 14 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 1.380.585 KM bez PDV-a (26% od ukupno ugovorenih nabavki u 2022. godini), i to jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 9.899 KM, a koji se odnosi na iznajmljivanje računovodstvenog informacionog sistema, tri konkurentska postupka u vrijednosti od 111.690 KM, koji se odnose na nabavku ergometra sa pokretnom trakom (49.300 KM), pila, rimera i dodataka za ortopedsku hirurgiju (34.800 KM) i nabavku usluga osiguranja od opšte odgovornosti po djelatnosti i pravne zaštite u krivičnom i prekrašnoj postupku za zaposlene u Bolnici Gradiška (27.590 KM), tri otvorena postupka u vrijednosti

od 1.226.418 KM, koji se odnose na nabavku ekstenzivnog operacionog stola (65.000 KM), aparata za kompjuterizovanu tomografiju sa dodatnom dijagnostičkom radnom stanicom i injektorom (1.100.000 KM) i goriva (61.418 KM) i sedam direktnih sporazuma u vrijednosti od 32.578 KM, a koji se odnose na nabavku advokatskih usluga (5.999 KM), usluga izrade glavnog projekta za postavljanje stanice tečnog kisika i rekonstrukciju stanice medicinskih gasova za potrebe kompleksa Bolnice (6.000 KM), usluge prevoza (2.053 KM), demontažu rendgena (4.145 KM), nabavku laparaskopske optike (4.500 KM), nabavku usluga kolektivnog osiguranja radnika od nezgode (4.016 KM) i nabavku ortopedskog implantacionog materijala (5.865 KM).

Za nabavku iznajmljivanja računovodstvenog informacionog sistema provedenu putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, kao i za dio postupaka provedenih putem direktnog sporazuma ugovorni organ nije dostavio izvještaj Agenciji za javne nabavke o provedenom postupku, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama. Isto tako, nabavka kiseonika u vrijednosti od 213.627 KM izvršena je bez provođenja postupka javne nabavke i zaključenog ugovora o javnoj nabavci, što nije u skladu sa članom 6. Zakona.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi se nabavke roba i usluga vrše uz provođenje postupaka javnih nabavki i da se izvještaji o provedenim postupcima dostavljaju Agenciji za javne nabavke, kako je propisano članom 6. i 75. navedenog Zakona.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Upravni odbor Bolnice je 29.12.2021. godine na prijedlog direktora, u skladu sa članom 31. Statuta Bolnice donio Odluku o usvajanju Plana rada Bolnice za 2022. godinu, koga čine Finansijski plan, Plan ljudskih resursa, Plan usluga, Plan javnih nabavki i Godišnji plan jedinice za internu reviziju Bolnice.

Od Vlade Republike Srpske kao osnivača nije pribavljena saglasnost na Program rada i finansijski plan Bolnice, kako je propisano članom 19. stav (1) tačka 1) Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16).

Ukupni prihodi su planirani u iznosu od 17.895.600 KM, dok su rashodi planirani u iznosu od 17.610.450 KM.

Planirani prihodi za 2022. godinu najvećim dijelom se odnose na prihode od pružanja usluga i finansiranju sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite po osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga osiguranim licima Fonda u 2022. godini u iznosu od 16.000.000 KM, participacije (220.000 KM), usluga neosiguranim licima (330.000 KM), usluga – kupci iz Republike Srpske (190.000 KM), kupci iz Federacije BiH (14.000 KM), ino osiguranika (40.000 KM), donacija (400.000 KM), ostalih poslovnih prihoda (400.000 KM), finansijskih prihoda (1.500 KM) i ostalih prihoda (300.100 KM).

Planirani rashodi najvećim dijelom se odnose na troškove po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u iznosu od 10.745.750 KM (61% od ukupno planiranih troškova). Ostali troškovi u iznosu od 4.454.000 KM (25%), odnose se na troškove medicinskog i kancelarijskog materijala, hrane, kiseonika, goriva i energije i troškova ostalog materijala), a troškovi u iznosu od 2.410.700 KM (14%) se odnose na troškove proizvodnih usluga i ostale troškove (transpornih usluga, održavanja, komunalnih i nepomenutih usluga, amortizacije, neproizvodnih usluga, reprezentacije, premija osiguranja, platnog prometa i ostalih nematerijalnih troškova).

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se za Program rada i finansijski plan pribavlja saglasnost osnivača kako je propisano članom 19. stav (1) tačka 1) Zakona o sistemu javnih službi.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Bolnice pripremljeni su i prezentovani u obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22 i 129/22).

Pored obrazaca navedenih pravilnikom, Bolnica je sačinila i Izvještaj o poslovanju JZU Bolnice Gradiška za period 01.01-31.12.2022. godine koji je usvojen od strane Upravnog odbora Bolnice 07.04.2023. godine, dok isti nije dostavljen na saglasnost Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, kako je propisano članom 19. stav (1), tačka 3) i stav (2) Zakona o sistemu javnih službi.

Prilikom sačinjavanja obrasca Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine (Izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31.12.2022. godine, u koloni 5 i 6 aktive na poziciji zaliha materijala (AOP 038) nije izvršeno unošenje podataka na osnovu stanja odgovarajućih konta iskazanih u glavnoj knjizi Bolnice, čime je bruto vrijednost i ispravka vrijednosti zaliha materijala više iskazana u obrascu Bilansa stanja u odnosu na glavnu knjigu. Prethodno navedeno nije u skladu sa članom 6. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se:

- **za Izvještaj o poslovanju pribavi saglasnost osnivača kako je propisano članom 19. stav (1), tačka 3) i stav (2) Zakona o sistemu javnih službi,**
- **obraci finansijskih izvještaja popunjavaju unošenjem podataka na osnovu stanja odgovarajućih konta u glavnoj knjizi, kako je propisano članom 6. stav (2) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.**

6.1. Bilans uspjeha

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

U obrascu Bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu) iskazani su ukupni poslovni prihodi u iznosu od 17.578.636 KM, ukupni poslovni rashodi u iznosu od 17.388.038 KM i poslovni dobitak u iznosu od 190.598 KM. Po nalazu revizije poslovni prihodi su potcijenjeni u iznosu od 534.707 KM, poslovni rashodi su precijenjeni u iznosu od 6.880 KM, a poslovni dobitak potcijenjen u iznosu od 541.587 KM (tačka 6.1.1.1. i 6.1.1.2 izvještaja).

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 17.578.636 KM, a čine ih prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu su iskazani u iznosu od 16.159.764 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga osiguranim licima Fonda u 2022. godini (15.534.647 KM), participacije (398.329 KM), pruženih usluga drugim pravnim licima (125.216 KM), pruženih usluga licima iz Federacije BiH (13.538 KM) i po osnovu pruženih usluga ino osiguranicima (52.703 KM).

Ugovorom o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga osiguranim licima Fonda u 2022. godini (uključujući i dva aneksa ugovora), koji je Bolnica zaključila sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, ugovoren je iznos od 17.549.000 KM, od čega za finansiranje bolničkih zdravstvenih usluga po Modelu 1 (10.555.000 KM), sredstva za zdravstvene usluge po Modelu 3, a koja se odnose na finansiranje intezivne njege hroničnog toka, terminalna stanja malignih i nemalignih bolesti, angažovanja inostranih stručnjaka i liječenja ino osiguranika (945.000 KM) i finansiranje

zdravstvenih usluga po Modelu 4, a koja se odnose na usluge konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite (3.244.142 KM), dijagnostike tercijarnih i sekundarnih nivoa (2.695.045 KM), usluge pratilaca uz bolesne osobe (25.000 KM) i sredstva za pružene usluge ginekologije (84.813 KM). U skladu sa obračunom sredstava na dan 31.12.2022. godine Bolnici je priznata realizacija u ukupnom iznosu od 15.449.814 KM.

Ostali poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 1.418.872 KM. Čine ih prihodi od dotacija, zakupnina, donacija i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od dotacija iskazani su u iznosu od 348.914 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odsustva u iznosu od 341.239 KM, a koji su zbog nepriznavanja potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske precijenjeni u iznosu od 226.105 KM.

Prihodi od zakupnina iskazani su u iznosu od 97.283 KM, a odnose se na prihode po osnovu zakupa poslovnih objekata u skladu sa zaključenim ugovorima sa AD Praonice d.o.o. Banja Luka, Internacionalnog dijaliznog centra Banja Luka i JZU Zavod za transfuzijsku medicinu Republike Srpske i ugovora o zakupu parking i garažnog prostora zaključenih sa radnicima Bolnice.

Prihodi od donacija iskazani su u iznosu od 971.360 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode od Kompenzacionog fonda Republike Srpske za izmirenje troškova poslovanja (650.000 KM), prihode po Zaključku Vlade Republike Srpske o obezbjeđenju sredstava za finansijsku pomoć bolnicama (300.000 KM) i prihode od donacija drugih lica (2.191 KM). Prihodi od donacija su potcijenjeni u iznosu od 667.615 KM (tačka 6.1.4. izvještaja).

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazani u iznosu od 17.388.038 KM, a odnose se na troškove materijala (3.269.287 KM), goriva i energije (581.196 KM), plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (11.299.337 KM), proizvodnih usluga (599.368 KM), amortizacije i rezervisanja (1.009.112 KM), nematerijalne troškove (597.325 KM), troškove poreza (10.577 KM) i doprinosa (21.836 KM).

Troškovi materijala su iskazani u iznosu od 3.269.287 KM. Odnose se na troškove osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka (3.054.662 KM) i troškove režijskog materijala (214.625 KM).

Troškovi osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka odnose se na troškove medicinskog materijala iskazane u iznosu od 2.843.426 KM (lijekova, laboratorijskog materijala, RTG materijala, osnovnog implantacionog medicinskog materijala i medicinskog potrošnog materijala) i troškove pomoćnog materijala za izradu učinaka – hrane u iznosu od 211.236 KM.

Troškovi režijskog materijala se odnose na troškove auto guma (1.082 KM), alata i inventara (149.550 KM), materijala za tekuće održavanje (37.912 KM) i kancelarijskog materijala (26.081 KM).

Troškovi goriva i energije su iskazani u iznosu od 581.196 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove goriva za motorna vozila (44.428 KM), električne energije (187.861 KM), kisika (209.064 KM) i toplotne energije (139.459 KM). Troškovi upotrebe i korišćenja motornih vozila, kao i normativi potrošnje goriva po vozilima u Bolnici nisu regulisani internim aktima.

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda su iskazani u iznosu od 11.299.337 KM. Odnose se na troškove bruto plata i bruto naknada plata i ostalih ličnih primanja.

Troškovi bruto plata i bruto naknada plata su iskazani u iznosu od 10.930.580 KM, a odnose se na troškove neto zarada (7.006.555 KM), poreza na platu (483.430 KM), doprinosa

(3.384.571 KM), doprinosa za fond solidarnosti (16.710 KM) i troškova bruto naknada plata (39.314 KM).

Lična primanja zaposlenih u Bolnici definisana su Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva i Odlukom o utvrđivanju cijene rada.

Troškovi bruto naknada plata se odnose na troškove bruto naknada članovima upravnog odbora. Naknade članovima upravnog odbora obračunate su u skladu sa Odlukom o visini naknade članovima Upravnog odbora Bolnice od 01.07.2013. godine u visini od 400 KM mjesečno.

Troškovi ostalih ličnih primanja su iskazani u iznosu od 368.757 KM, a odnose se na troškove otpremnina, nagrada i pomoći zaposlenim (73.705 KM), troškove zaposlenih na službenom putu (11.533 KM) i troškove prevoza zaposlenih (283.519 KM).

Obračun jubilarnih nagrade za 30 godina radnog staža kod poslodavca i naknada troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla u Bolnici nije vršen u skladu sa odredbama navedene zakonske regulative. Obračun plata i ostalih primanja zaposlenih u Bolnici nije u potpunosti vršen u skladu sa odredbama zakonske i podzakonske regulative (tačka 3. izvještaja).

Troškovi proizvodnih usluga su iskazani u iznosu od 599.368 KM. Odnose se na troškove transportnih usluga (49.910 KM), usluga održavanja (84.200 KM), reklame i propagande (10.000 KM) i ostalih usluga (455.258 KM).

Troškovi transportnih usluga odnose se na troškove prevoza i troškove PTT usluga, dok se troškovi usluga održavanja odnose se na troškove održavanja stalnih sredstava. Troškovi ostalih usluga najvećim dijelom se odnose na bruto naknade po osnovu ugovora o djelu (328.797 KM), bruto naknada po osnovu privremenih i povremenih poslova (47.627 KM), troškova vode 47.914 KM) i ostalih komunalnih usluga (29.989 KM).

Troškovi amortizacije i rezervisanja su iskazani u iznosu od 1.009.112 KM, a odnose se na troškove amortizacije i troškove rezervisanja.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 946.029 KM, a odnose se na troškove amortizacije građevinskih objekata (307.279 KM) i postrojenja i opreme (638.750 KM). Amortizacija je obračunata lineranom metodom na osnovu procijenjenog vijeka trajanja stalnih sredstava.

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 63.083 KM, a odnose se na troškove rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju zaposlenih.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) su iskazani u iznosu od 597.325 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove usluga čišćenja i pranja veša (306.189 KM), zdravstvenih usluga (28.108 KM), stručnog obrazovanja zaposlenih (23.946 KM), izmjena na računarskim programima (15.218 KM), reprezentacije (9.009 KM), premija osiguranja (26.626 KM), platnog prometa (10.491 KM) i ostali nematerijalni troškovi (114.854 KM).

Ostale nematerijalne troškove najvećim dijelom čine troškovi prinudne naplate (84.522 KM), sudskih i drugih taksi (15.890 KM) i oglasa i štampe (4.862 KM).

U okviru troškova neproizvodnih usluga evidentirani su troškovi advokatskih usluga iz 2021. godine, čime su troškovi neproizvodnih usluga precijenjeni u iznosu od 6.880 KM, a za isti iznos je potcijenjen gubitak ranijih godina. Prethodno navedeno nije u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja i zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27 i 28).

Troškovi poreza i doprinosa su iskazani u iznosu od 32.413 KM, od čega troškovi poreza u iznosu od 10.577 KM i troškovi doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida u iznosu od 21.836 KM.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se rashodi priznaju u periodu nastanka poslovnog događaja, shodno zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27 i 28).

6.1.1.3. Poslovni dobitak

U Bilansu uspjeha, kao razlika između iskazanih poslovnih prihoda (17.578.636 KM) i poslovnih rashoda (17.388.038 KM) iskazan je poslovni dobitak u iznosu od 190.598 KM. Po nalazu revizije poslovni dobitak potcijenjen je u iznosu od 541.587 KM (tačka 6.1.1.1. i 6.1.1.2. izvještaja).

6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi

6.1.2.1. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi su iskazani u iznosu od 93.197 KM, a odnose se na prihode od povrata sredstava po osnovu specijalizacije za doktore koji su raskinuli radni odnos sa Bolnicom i u skladu sa potpisanim ugovorima vrše povrat sredstava. Ostali finansijski prihodi su precijenjeni, dok su ostali poslovni prihodi po drugim osnovama potcijenjeni u iznosu od 93.197 KM, jer navedeni prihodi nemaju karakter finansijskih prihoda, što nije u skladu sa članom 57. stav (1) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 104/21 i 59/22).

6.1.2.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 1.422.759 KM i u ukupnom iznosu odnose se na rashode kamata. Rashodi kamata se odnose na rashode kamata po kreditima, rashode kamata po drugim osnovama, zateznih i drugih kamata i kamata za neblagovremeno plaćene javne prihode.

Rashodi kamata po kreditima su iskazani u iznosu od 382.584 KM, a odnose se na rashode kamata po Ugovorima o dugoročnim sindiciranim kreditima uzetih od Nove Banke a.d. Banja Luka.

Rashodi kamata po drugim osnovama su iskazani u iznosu od 50.835 KM, a odnose se na kamate po osnovu indirektnog zaduženja i zajma u skladu sa zaključenim ugovorima sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Zatezne i druge kamate su iskazane u iznosu od 235.449 KM, a odnose se na zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja duga po zaključenim sporazumima prema MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ Matično preduzeće a.d. Trebinje (1.013 KM) i Rješenjima o sudskom poravnanju zaključenim sa „SM 99“ d.o.o. Kotor Varoš (226.918 KM) i Institutom za javno zdravstvo Republike Srpske (6.688 KM).

Kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode iskazane su u iznosu od 753.890 KM, a odnose se na obračunate zatezne kamate od strane Poreske uprave Republike Srpske (44.903 KM) i zateznih kamata po Rješenjima o prinudnoj naplati od 28.12.2022. godine (708.987 KM).

6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti

U Bilansu uspjeha, kao razlika između iskazanih finansijskih rashoda (1.422.759 KM), finansijskih prihoda (93.197 KM) i poslovnog dobitka (190.598 KM), iskazan je gubitak redovne aktivnosti u iznosu od 1.138.964 KM. Po nalazu revizije gubitak redovne aktivnosti precijenjen je u iznosu od 448.390 KM (tačka 6.1.1.3. i 6.1.2.1. izvještaja).

6.1.4. Ostali dobici i gubici

Ostali prihodi su iskazani u iznosu od 2.660.407 KM, a najvećim dijelom odnose se na dobitke po osnovu prodaje opreme (10.955 KM), prodaje ostalih vrsta materijala (3.577

KM), viškove utvrđene popisom (38.006 KM), naplaćena otpisana potraživanja (1.942 KM), prihode po osnovu otpisanih ostalih obaveza (1.938.101 KM) i prihode od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja (667.615 KM).

Dobici po osnovu prodaje opreme se odnose se na prihode po osnovu prodaje rashodovane opreme u skladu sa zaključenim ugovorima o prodaji.

Prihodi po osnovu otpisanih ostalih obaveza najvećim dijelom se odnose na dva rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske, Poreske uprave Republike Srpske od 10.10.2022. i 11.10.2022. godine o otpisu zastarjelih poreskih obaveza.

Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja se odnose na razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija, koji se na sistemskoj osnovi priznaju u bilansu uspjeha tokom perioda korišćenja sredstva u visini obračunate amortizacije, u skladu sa MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državnih pomoći. Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja su precijenjeni, dok su prihodi od donacija potcijenjeni u iznosu od 667.615 KM, jer su prihodi od donacija priznati u okviru prihoda od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, što nije u skladu sa članom 57. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i odredbama MRS 20.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se ostali poslovni prihodi i prihodi od donacija klasifikuju u skladu sa članom 57. stav (1), (4) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i odredbama MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državnih pomoći.

Ostali rashodi i gubici su iskazani u iznosu od 144.310 KM, a odnose se na neotpisanu vrijednost rashodovanih stalnih sredstava po popisu (70.946 KM) i rashoda sitnog inventara (73.364 KM).

U Bilansu uspjeha, kao razlika između iskazanih ostalih prihoda i dobitaka (2.660.407 KM) i ostalih rashoda i gubitaka (144.310 KM) iskazan je dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda u iznosu od 2.516.097 KM. Po nalazu revizije dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda precijenjen je u iznosu od 558.736 KM (tačka 6.1.4. izvještaja).

6.1.5. Neto dobit i gubitak perioda

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 20.332.240 KM, ukupni rashodi u iznosu od 18.955.172 KM i neto dobit perioda u iznosu od 1.377.068 KM. Po nalazu revizije, neto dobit perioda je precijenjena u iznosu od 110.346 KM, jer su ukupni prihodi precijenjeni za 117.226 KM, a ukupni rashodi za 6.880 KM (tačka 6.1.1.1., 6.1.1.2., 6.1.2.1 i 6.1.4. izvještaja).

6.2. Bilans stanja

U obrascu Bilansa stanja Bolnice na dan 31.12.2022. godine iskazana je vrijednost bilansne aktive i pasive u iznosu od po 29.704.779 KM. Po nalazu revizije vrijednost bilansne aktive i pasive precijenjena je u iznosu od 2.158.094 KM (tačka 6.2.1.2. i 6.2.2.1. izvještaja).

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva iskazana je u iznosu od 46.812.735 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 17.107.956 KM i neto vrijednosti od 29.704.779 KM, a odnosi se na stalna sredstva i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 38.755.258 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 13.452.501 KM i neto vrijednosti od 25.302.757 KM, a čine ih nekretnine, postrojenja i oprema i dugoročni finansijski plasmani.

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazane u iznosu 38.613.943 KM bruto vrijednosti, 13.452.501 KM ispravke vrijednosti i 25.161.442 KM neto vrijednosti, a čine ih zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema i građevinski objekti u pripremi.

Zemljište je iskazano u iznosu od 820.069 KM bruto i neto vrijednosti, a odnosi se na gradsko građevinsko zemljište u vlasništvu Bolnice.

Građevinski objekti su iskazani u iznosu 24.001.053 KM bruto vrijednosti, 3.082.284 KM ispravke vrijednosti i 20.918.769 KM neto vrijednosti, a odnose se na vrijednost objekata u vlasništvu Bolnice.

Vrijednost građevinskih objekata u toku 2022. godine je povećana u iznosu od 67.412 KM, od čega se iznos od 66.563 KM odnosi na ulaganja od strane Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske po osnovu Projekta energetske efikasnosti.

U skladu sa ugovorima o zakupu zaključenim sa JU "Zavod za transfuzijsku medicinu Republike Srpske" Banja Luka, ZU – Bolnica "Internacionalni dijaliza centar" Banja Luka i preduzećem "AD Praonice" d.o.o. Banja Luka, predmet zakupa su dijelovi poslovnih prostora Bolnice ukupne površine od 815,90 m². Navedeni dijelovi poslovnih prostora nisu iskazani kao investicione nekretnine, čime je vrijednost građevinskih objekata precijenjena u iznosu od 1.267.018 KM, dok je potcijenjena vrijednost investicionih nekretnina u istom iznosu, jer dijelovi poslovnih prostora koji su izdati u zakup nisu iskazani kao investicione nekretnine u skladu sa članom 5. stav (1), (4) i (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 40 – Investicione nekretnine (paragraf 16).

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu 13.776.632 KM bruto vrijednosti, 10.370.217 KM ispravke vrijednosti i 3.406.415 KM neto vrijednosti, a odnosi se na vrijednost postrojenja i opreme.

Vrijednost opreme u toku 2022. godine je povećana u iznosu od 2.639.849 KM, od čega se u iznosu od 1.215.808 KM odnosi na nabavljenu opremu od strane Bolnice, a u iznosu od 1.424.041 KM na doniranu opremu (donacija Vlade Republike Srpske – Kompenzacionog fonda u iznosu od 550.000 KM za nabavku CT aparata i ostale donatore u iznosu od 874.041 KM).

Vrijednost opreme smanjena je zbog rashodovanja neispravne i neupotrebljive opreme na prijedlog popisne komisije i Odluka direktora Bolnice u ukupnom iznosu od 1.897.635 KM.

Investicione nekretnine po nalazu revizije potcijenjene su u iznosu od 1.434.466 KM bruto vrijednosti, u iznosu od 167.448 KM ispravke vrijednosti i u iznosu od 1.267.018 KM neto vrijednosti.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se građevinski objekti izdati u zakup klasifikuju kao investicione nekretnine u skladu sa članom 5. stav (1), (4) i (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i odredbama MRS 40 – Investicione nekretnine (paragraf 16).

Dugoročni finansijski plasmani su iskazani u iznosu od 141.315 KM i odnose se na zaduženja doktora koji su završili specijalizaciju na teret zdravstvene ustanove, a da nisu ispoštovane odredbe ugovora koji se odnosio na vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi poslije završene specijalizacije. Isti su raskinuli radni odnos u zdravstvenoj ustanovi i sa

istim su sklopljeni ugovori o vraćanju duga Bolnici u ratama na duži vremenski period. Dio duga koji dopijeva za naplatu u narednoj godini prenesen je 31.12.2022. godine na poziciju kratkoročnih potraživanja po osnovu finansijskih plasmana. Zbog karaktera navedenih plasmana, koji se odnose na ostala dugoročna potraživanja, dugoročni finansijski plasmani su precijenjeni, dok su ostala dugoročna potraživanja potcijenjena u iznosu od 141.315 KM, što nije u skladu sa članom 9. stav (1) i (6) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (tačka 6.1.2.1. i 6.2.1.2. izvještaja).

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u iznosu od 8.057.477 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 3.655.455 KM i neto vrijednosti od 4.402.022 KM, a čine ih zalihe materijala, dati avansi, kratkoročna potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i gotovinski ekvivalenti i gotovina.

Zalihe materijala su iskazane u iznosu od 4.956.718 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 3.655.455 KM i neto vrijednosti od 1.301.263 KM, a čine ih zalihe lijekova (272.598 KM), potrošnog medicinskog i sanitetskog materijala (126.322 KM), neutrošenih lijekova na odjelima (442.569 KM), doniranih lijekova (443.591 KM), hrane (3.086 KM), alata, inventara i HTZ opreme (10.055 KM) i kancelarijskog materijala (3.042 KM). Bruto vrijednost i ispravka vrijednosti zaliha materijala su više iskazane zbog neadekvatno preuzetih podataka iz glavne knjige Bolnice (tačka 6. izvještaja).

Zalihe neutrošenih lijekova na odjelima iskazane su u iznosu od 442.569 KM, a odnose se na neutrošene zalihe lijekova i potrošnog medicinskog materijala koje su izdate iz apoteke i evidentirane na poziciji troška, a na dan popisa su neutrošene na odjelima Bolnice. Za iznos razlike vrijednosti iskazanih zaliha na odjeljenjima na dan bilansa tekuće i početnog stanje iste godine izvršeno je storniranje troškova lijekova i potrošnog medicinskog materijala u iznosu od 128.047 KM. Storniranje se vrši na osnovu izvještaja o popisu u formi tabelarnog pregleda koji je sačinjen na bazi pojedinačnih popisnih lista po odjelima Bolnice. Računovodstvenim politikama Bolnice nisu propisane procedure upravljanja zalihama lijekova, medicinskog, sanitetskog i ostalog materijala (tačka 3. izvještaja).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 2.856.177 KM bruto i neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji (371.483 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (2.484.694 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji su iskazana u iznosu od 371.483 KM. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu pružanja zdravstvenih usluga osiguranim licima u iznosu od 284.699 KM i potraživanja od kupaca pravnih lica iz Republike Srpske u iznosu od 80.398 KM po osnovu pružanja usluga.

Potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske su priznata i iskazana na osnovu Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa prilikom pružanja bolničkih zdravstvenih usluga osiguranim licima Fonda u 2022. godini.

Potraživanja od drugih pravnih lica najvećim dijelom odnose se na potraživanja od AD Praonice d.o.o. Banja Luka (16.476 KM), JZU Dom zdravlja Gradiška (39.202 KM), Internacionalnog dijaliza centra Banja Luka (5.360 KM) i Zavoda za transfuzijsku medicinu Banja Luka (4.339 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 2.484.694 KM, a najvećim dijelom odnose se na potraživanja po osnovu refundacija bolovanja (620.375 KM) i porodijskog odsustva (1.551.700 KM) i na ostala potraživanja (300.000 KM). Potraživanja po osnovu bolovanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske su od strane Fonda osporena u cjelosti, jer Bolnica u toku 2022. godine nije podnosila zahtjeve za refundaciju sredstava. Isto tako, potraživanja za bruto naknade plata po osnovu porodijskog odsustva

od strane JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske, putem izvoda otvorenih stavki na dan 31.12.2022. godine su osporena u iznosu od 1.537.699 KM, zbog čega su ostala kratkoročna potraživanja precijenjena u iznosu od 2.158.074 KM, prihodi od refundacija bolovanja i porodijskog odsustva u iznosu od 226.105 KM, dok je potcijenjen gubitak ranijih godina u iznosu od 1.931.969 KM, jer su potraživanja po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odsustva osporena od strane Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske, što nije u skladu sa članom 20. stav (5) i članom 57 stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja po osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske od 12.01.2023. godine o obezbjeđenju sredstava za finansijsku pomoć bolnicama.

Kratkoročni finansijski plasmani su iskazani u iznosu od 90.976 KM bruto i neto vrijednosti, a odnosi se kratkoročna potraživanja po osnovu zaduženja doktora koji su završili specijalizaciju na teret zdravstvene ustanove, a nisu ispoštovali odredbe ugovora koji se odnosio na vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi poslije završene specijalizacije. Kratkoročni finansijski plasmani su iskazani u okviru kratkoročnih kredita povezanim pravnim licima, a ne u okviru potraživanja od drugih lica za plaćene obaveze u njihovo ime, zbog čega su kratkoročni finansijski plasmani precijenjeni, a potraživanja od drugih lica za plaćene obaveze u njihovo ime potcijenjena u iznosu od 90.976 KM, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) i (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina su iskazani u iznosu od 153.046 KM. Odnose se na novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka (152.847 KM) i novčana sredstva u blagajni (198 KM). Stanje novčanih sredstava na računima kod poslovnih banaka potvrđeno je nezavisnim konfirmacijama od strane banaka.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se:

- **ostala kratkoročna potraživanja i ostali prihodi po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odsustva priznavaju u skladu sa članom 20. stav (5) i članom 57 stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,**
- **ostala dugoročna potraživanja i kratkoročna potraživanja od drugih lica za plaćene obaveze u njihovo ime klasifikuju u skladu sa članom 9. stav (1) i (6) i članom 20. stav (1) i (9) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.**

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva iskazana je u iznosu od 29.704.779 KM, a odnosi se na kapital, dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze i kratkoročna obaveze i kratkoročna rezervisanja.

6.2.2.1. Kapital

Bolnica je na dan 31.12.2022. godine iskazala kapital u negativnom iznosu od 9.876.920 KM, čiju strukturu čine ostali osnovni kapital, revalorizacione rezerve, neraspoređenu dobit i gubitak. Po nalazu revizije kapital u negativnom iznosu potcijenjen je za 2.049.195 KM (tačka 6.1.1.2., 6.1.5. i 6.2.1.2. izvještaja).

Osnovni kapital je iskazan u iznosu od 6.969.877 KM i u ukupnom iznosu odnosi se na ostali osnovni kapital koji je upisan u sudskom registru.

Revalorizacione rezerve iskazane su u iznosu od 6.862.839 KM i odnose se na revalorizacione rezerve evidentirane po osnovu Izvještaja o procjeni imovine od 30.06.2013. godine sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, koja je izvršena od strane ovlaštenog procjenjivača. Sa revalorizacionih rezervi na dan bilansa izvršen je prenos na

neraspoređenu dobit razlike između amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvennoj vrijednosti sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstva u iznosu od 91.355 KM, kako je propisano MRS 16 – Nekretnine postrojenja i oprema (paragraf 41). Revalorizacija sredstava nije vršena poslije 2013. godine, kao je definisano MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 29, 31 i 34). jer je istu potrebno vršiti dovoljno redovno, kako bi se obezbijedilo da se knjigovodstvena vrijednost sredstava bitno ne razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda. Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice nije definisan model odmjeravanja sredstava nakon početnog priznavanja (tačka 3. izvještaja).

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 1.469.153 KM i odnosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina (750 KM) i neraspoređenu dobit tekuće godine (1.468.403 KM). Neraspoređenu dobit tekućeg perioda čini neto dobit utvrđena u Bilansu uspjeha (1.377.068 KM) i prenesene razlike između amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvennoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstava (91.355 KM).

Gubitak je iskazan u iznosu od 25.178.789 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina. Po nalazu revizije gubitak ranijih godina je potcijenjen za iznos od 1.938.849 KM (tačka 6.1.1.2. i 6.2.1.2. izvještaja).

6.2.2.2. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 18.092.214 KM, čine ih dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze. Po nalazu revizije dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze su potcijenjene za iznos od 71.121 KM.

Dugoročna rezervisanja su iskazana u iznosu od 171.962 KM, a odnose se na obaveze po osnovu naknada i beneficija zaposlenih, tj. rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenih. Na dan bilansa nije vršeno ukidanje neiskorištenih rezervisanja u korist prihoda od ukidanja rezervisanja, što nije u skladu sa članom 32. stav (11) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, čime su dugoročna rezervisanja precijenjena, a prihodi od ukidanja rezervisanja potcijenjeni u iznosu od 108.879 KM.

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 14.354.332 KM. Čine ih obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji, ostale dugoročne obaveze i razgraničeni prihodi i primljene donacije.

Obaveze prema povezanim pravnim licima su iskazane u iznosu od 5.048.610 KM, a odnose se na indirektno zaduženje i zajam Bolnice i zaduženja po osnovu Sporazuma sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Po nalazu revizije, obaveze prema povezanim pravnim licima su precijenjene, dok su ostale dugoročne finansijske obaveze potcijenjene u iznosu od 5.048.610 KM, jer obaveze prema Fondu nisu klasifikovane u skladu sa 33. stav (1) i (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Ugovorom o prenosu kreditnih sredstava po osnovu supsidijarnog sporazuma o prenosu i realizaciji kredita koji je zaključen 26.12.2011. godine sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Bolnica se kreditno zadužila za iznos od 1.500.000 KM. Sredstva zajma su obezbjeđena iz namjenski odobrenih sredstava u skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske o indirektnom zaduženju Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, a koje će Bolnica vraćati pod istim uslovima pod kojim je Fond zaključio Sporazum sa Vladom Republike Srpske.

Aneksom I Ugovora o prenosu kreditnih sredstava po osnovu supsidijarnog sporazuma o prenosu i realizaciji kredita od 30.05.2018. godine, definisano je da je Fond zdravstvenog

osiguranja Republike Srpske iz kreditnih sredstava izmirio cjelokupan dug prema Ministarstvu finansija Republike Srpske po navedenom indirektnom zaduženju. Bolnica se obavezuje da će Fondu zdravstvenog osiguranja vraćati sredstva tako što će se iznos sredstava u visini mjesečnog anuiteta i ostalih troškova koji nastanu po izvršenju navedenog Ugovora biti doznačen Fondu iz ugovorenih sredstava sa Bolnicom, putem kompenzacije. Stanje dugoročnih obaveza po navedenom indirektnom zaduženju na dan 31.12.2022. godine iskazano je u iznosu od 398.075 KM.

Ugovorom o zajmu koji je zaključen 31.12.2008. godine sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Bolnica se kreditno zadužila za iznos od 2.182.923 KM. Sredstva zajma su obezbjeđena iz namjenski odobrenih sredstava u skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske o davanju zajma Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Bolnica je po ovom Ugovoru o zajmu zaključila tri Aneksa ugovora. Stanje dugoročnih obaveza po navedenom zajmu na dan 31.12.2022. godine iskazano je u iznosu od 398.075 KM.

Sporazumom o izmirenju duga zaključenog sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske 22.02.2010. godine ugovorne strane konstatuju da je iznos duga Bolnice 6.861.418 KM. Aneksom Sporazuma o izmirenju duga od 31.12.2020. godine ugovorne strane saglasno konstatuju da stanje duga iznosi 2.863.974 KM i da se otplata duga prolongira do 01.01.2022. godine, a da će Bolnica nakon toga nastaviti uredno izmirivati obaveze po navedenom sporazumu. Dugoročne obaveze po navedenom zaduženju na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 1.949.118 KM.

Sporazumom o izmirenju duga zaključenog sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske 31.12.2020. godine ugovorne strane konstatuju da je razlika između doznačenih sredstava Bolnici i stvarno izvršenih usluga iskazana u iznosu od 1.768.690 KM. Ugovorne strane su saglasne da se navedena sredstva vrate Fondu u skladu sa članom 3. Odluke Vlade Republike Srpske o mjerama za finansiranje javnih zdravstvenih ustanova od 20.08.2020. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/20), na način da grejs period traje 36 mjeseci sa rokom otplate od 60 mjeseci nakon isteka grejs perioda. Dugoročne obaveze po navedenom zaduženju na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 1.768.689 KM.

Dugoročni krediti u zemlji su iskazani 9.038.631 KM, a odnose se na obaveze po osnovu kreditnih zaduženja kod Nove banke a.d. Banja Luka.

Bolnica je 06.11.2019. godine zaključila Ugovor o dugoročnom sindiciranom kreditu u iznosu od 5.200.000 KM sa Novom bankom a.d. Banja Luka (2.700.000 KM) i Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka (2.500.000 KM), gdje je nosilac kredita (agent banka) Nova banka a.d. Banja Luka. Kredit je odobren na period od 12 godina, koji teče od dana isplate prve tranše kredita. Bolnica je po ovom kreditnom ugovoru zaključila dva Aneksa ugovora. Dugoročne obaveze po navedenom kreditu na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 4.098.631 KM.

Isto tako, Bolnica je 29.12.2021. godine zaključila Ugovor o dugoročnom sindiciranom kreditu u iznosu od 4.940.000 KM sa Novom bankom a.d. Banja Luka (2.470.000 KM) i Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka (2.470.000 KM), gdje je nosilac kredita (Agent banka) Nova banka a.d. Banja Luka. Kredit je odobren na period od 12 godina, sa grejs periodom od dvije godine koji teče od dana isplate prve tranše kredita. Dugoročne obaveze po navedenom kreditu na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 4.940.000 KM.

Ostale dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 267.091 KM, a odnose se na obaveze prema ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka po osnovu zaključenih sporazuma o izmirenju duga.

Sporazumom o nagodbi od 21.12.2016. godine zaključenog sa ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, strane su se sporazumjele da dug za isporučenu električnu energiju na dan

31.12.2016. godine iznosi 466.582 KM bez obračunate kamate na glavni dug. Ukupan dug u skladu sa sporazumom će se plaćati u 120 mjesečnih rata u iznosu mjesečne rate od 3.888 KM počev od 26.12.2016. godine.

Sporazumom o izmirenju duga od 30.10.2019. godine zaključenog sa ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška, Bolnica se obavezala da izmiri dug po osnovu utroška električne energije u iznosu od 62.600 KM, s tim da u skladu sa potpisanim sporazumom izvrši jednokratnu uplatu duga u iznosu od 12.520 KM, a ostatak duga u iznosu od 50.080 KM u 12 mjesečnih rata, počev od 02.12.2019. godine.

Stanje dugoročnih obaveza po navedenim sporazumima na dan 31.12.2022. godine iskazano je u iznosu od 136.086 KM.

Isto tako, Sporazumom o nagodbi od 18.04.2019. godine zaključenog sa ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, strane su se sporazumjele da dug za isporučenu električnu energiju sa stanjem na dan 31.12.2019. godine iznosi 322.473 KM, i isti će biće izmiren u 96 jednakih mjesečnih rata od 3.359 KM počev od 25.04.2019. godine.

Stanje obaveza (dugoročnih i kratkoročnih) po navedenim sporazumima na dan 31.12.2022. godine iskazano je u iznosu od 354.058 KM i iste su potvrđene izvodom otvorenih stavki od strane ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška.

Memorandumom o regulisanju odnosa u vezi sa unapređenjem energetske efikasnosti na objektu Bolnice Gradiška, zaključenim 18.08.2020. godine između Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, Jedinice za implementaciju Projekta „Energetska efikasnost u BiH“, Bolnice Gradiška i Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske (u daljem tekstu: Fonda), kao i Ugovora o učešću u realizaciji Projekta „Energetska efikasnost u BiH – dodatno finansiranje“, na objektu Bolnice Gradiška zaključenim sa Fondom, Bolnica se obavezuje da će od ostvarenih ušteda nastalim ugradnjom mjera energetske sanacije objekata, Fondu vratiti iznos od 200.000 KM u narednih deset godina, sa godišnjim plaćanjem od 20.000 KM, počev od januara 2022. godine. Navedena obaveza nije evidentirana u poslovnim evidencijama Bolnice, zbog čega su ostale dugoročne obaveze potcijenjene u iznosu od 180.000 KM, ostale obaveze iz specifičnih poslova u iznosu od 20.000 KM, dok je pozicija razgraničenih prihoda i primljenih donacija precijenjena u iznosu od 200.000 KM, što nije u skladu sa članom 32. stav (8) i 33. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Razgraničeni prihodi i primljene donacije su iskazani u iznosu od 3.565.920 KM, a odnose se na doniranu opremu (1.171.462 KM), ulaganja Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske po Projektu energetske efikasnosti (1.343.115 KM), donaciju Lifta na odjelu Pulmologije (83.466 KM), nadogradnju objekta iznad operacione sale (433.987 KM), donaciju Vlade Republike Srpske, Kompenzacionog fonda Republike Srpske za nabavku CT aparata (522.274 KM) i donirane citostatike i skupe ljekove (11.615 KM). Bolnica je izvršila amortizaciju doniranih ulaganja u objekte i opremu i po tom osnovu priznala prihode od donacija na sistemskoj osnovi u bilansu uspjeha tokom perioda korišćenja doniranih sredstava u skladu sa zahtjevom MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se ostale dugoročne obaveze evidentiraju, a dugoročni krediti u zemlji klasifikuju u skladu sa članom 33. stav (1), (5) i (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.2.3. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja su iskazana u iznosu od 21.489.485 KM, a čine ih kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze za plate i naknade plata, ostale obaveze, obaveza za porez na dodatu vrijednost, obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine i kratkoročna razgraničenja. Po nalazu revizije kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja su potcijenjena za iznos od 20.000 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze su iskazane u iznosu od 1.159.337 KM, a odnose se na dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijevaju u periodu od godinu dana po osnovu kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka (426.275 KM), ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška (90.326 KM), indirektnog zaduženja (76.006 KM), zajma (102.546 KM) i sporazuma o vraćanju sredstava (457.427 KM) zaključenih sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Obaveze iz poslovanja su iskazane u iznosu od 2.269.586 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji. Obaveze prema dobavljačima u zemlji za nabavku roba i usluga odnose se na obaveze prema dobavljačima iz Republike Srpske (2.042.104 KM), Federacije BiH (219.891 KM) i Brčko Distrikta (7.591 KM).

Obaveze za plate i naknade plata su iskazane u iznosu od 15.097.000 KM, odnose se na obaveze za neto plate i naknade plata (1.251.674 KM), obaveze za porez na plate i naknade plata (654.991 KM) i obaveze za doprinose na plate i naknade plata koje se ne refundiraju (13.190.335 KM).

Obaveze za doprinose na plate i naknade plata koje se ne refundiraju, najvećim dijelom u iznosu od 3.680.710 KM se odnose na dospjele obaveze za doprinose po osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odgodi plaćanja poreskog duga od 05.12.2017. godine, koje je Rješenjem od 07.09.2022. godine zbog neplaćanja obaveza po reprogramu ukinuto.

Po osnovu dva rješenja Poreske uprave Republike Srpske o prinudnoj naplati iz 2022. godine, u okviru obaveza za plate i naknade plata evidentirani su troškovi postupka prinudne naplate (84.522 KM) i obaveze po osnovu zatezних kamata (708.986 KM), što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, čime su obaveza za plate i naknade plata precijenjene, a obaveze po osnovu zatezних kamata i troškova postupka prinudne naplate potcijenjene u iznosu od 793.508 KM.

Sa Poreskom upravom Republike Srpske na dan 31.12.2022. godine nije vršeno usaglašavanje obaveza po osnovu poreza i doprinosa na plate i naknade plata.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se obaveze po osnovu zatezних kamata i troškova postupka prinudne naplate evidentiraju u skladu sa članom 37. i 40. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazane su pozicije vanbilansne aktive i pasive u iznosu od 221.595 KM, a odnose se na vrijednost opreme obezbijedene od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za potrebe implementacije Integrisanog zdravstvenog informacionog sistema - IZIS-a (218.345 KM) i na vrijednost opreme Ministarstva finansija Republike Srpske (3.250 KM).

Bolnica u okviru vanbilansne evidencije na dan 31.12.2022. godine nije iskazala vrijednost hartija od vrijednosti van prometa – mjenica i primljenih garancija, koje su primljene i date kao sredstvo obezbjeđenja po osnovu reprogramiranih poreskih obaveza, kreditnih i drugih obaveza, što nije u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Isto tako, Ugovorom o ustupanju na korišćenje opreme od 24.03.2021. godine, zaključenim sa JZU Bolnica Trebinje, Bolnici su ustupljena na korišćenje tri aparata „Respirator Aventa-M“. Navedeni respiratori nisu bili predmet evidentiranja u okviru vanbilansnih evidencija i isti su 27.01.2023. godine vraćeni Bolnici Trebinje.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazuju u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Novčani tokovi

U Bilansu tokova gotovine (Izveštaj o tokovima gotovine) iskazani su ukupni prilivi gotovine u iznosu od 17.151.463 KM i ukupni odlivi gotovine u iznosu od 22.091.031 KM, što je za rezultat imalo neto odliv gotovine u iznosu od 4.939.568 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazani su u iznosu od 17.140.508 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 19.940.427 KM, što je za rezultat imalo neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.799.919 KM. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja iskazani su u iznosu od 10.955 KM i odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od 536.861 KM, što je za rezultat imalo neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od 525.906 KM. Bolnica je iskazala neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 1.613.743 KM. Gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 5.092.614 KM, a gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 153.046 KM, što odgovara gotovini iskazanoj u Bilansu stanja.

Bilans tokova gotovine je sačinjen u skladu sa odredbama paragrafa 10 MRS 7 – Izveštaj o tokovima gotovine i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Bolnice za period 01.01-31.12.2022. godine nisu objelodanjene informacije vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26).

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz finansijske izvještaje u toku 2022. godine nisu objelodanjene informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama (iako je prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije protiv Bolnice u toku 2022. godine vođeno deset sudskih sporova radi naknade štete i duga ukupne vrijednosti od 852.002 KM, dok je od strane Bolnice pokrenuta jedna protivtužba vrijednosti od 21.600 KM), što nije u skladu sa paragrafom 114 tačka (d) pod (i) MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Bolnice za 2022. godinu sačinjene su Napomene, u kojima su objelodanjene informacije o osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja i informacije o primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže dodatne informacije, tekstualni opis za materijalno značajne stavke predstavljene u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, dok informacije o Bilansu tokova gotovine i Izveštaju o promjenama na kapitalu nisu objelodanjene u Napomenama.

Isto tako, Bolnica u Napomenama uz finansijske izvještaje nije objelodanila informacije vezano za stalnost poslovanja, kao i informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26 i paragraf 114 tačka (d) pod (i)).

Zbog prethodnog, Napomene uz finansijske izvještaje nisu sačinjene u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, kao i odredbama člana 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Bolnice da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije vezano za stalnost poslovanja i informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama kao i informacije definisane zahtjevima člana 20. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Revizijski tim

Rade Kukić, s.r.

Goran Ćetojević, s.r.